

Talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohje 2026–2028 ja talousarviokehys vuodeksi 2026

Kaupunginhallitus 23.06.2025
1603/02.02.00/2025

Valmistelu ja lisätiedot
rahoitusjohtaja Henrik Rainio,
controller Sari Klenberg,
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi sekä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Kaupunginhallitus hyväksyy vuosittain kaupungin vuosikellon, jossa on aikataulutettu taloussuunnittelun ja talousseurannan tehtävät.

Talousarvion laatimisohjeessa annetaan talousarvioehdotuksen laatimista, sisältöä ja rakennetta koskevat ohjeet sekä tuloarviot ja määrärahakehys valmistelun ohjeeksi.

Talousarviokehys laaditaan toimialojen kokonaistuloille, kokonaismenoille ja investoinneille. Toimialat puolestaan jakavat saamansa kehyksen palvelualueille ja tarvittaessa edelleen tulosyksiköille ja kustannuspaikoille. Menettelyn tarkoituksena on varmistaa, että toimialojen talousarvioehdotukset pysyvät annetun kehyksen sisällä.

Talousarviokehys

Kaupungin taloustilanne on heikkenemässä talousarvion suunnitelmavuosina erityisesti yhteisöveron tuoton heikkenemisen myötä. Tulevien taloussuunnitelmavuosien laskelmissa on huomioitu ajantasaiset tiedot yritysten vuonna 2024 maksetuista yhteisöveroista, jotka vaikuttavat kaupungille tulevana suunnitelmavuosina tilittyviin yhteisöverotuloihin.

Kaupungin taloutta sopeuttava tuottavuus ja tasapaino-ohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa toukokuussa 2024 ja ohjelmassa päätettiin sen hetkisten näkymien perusteella toimialojen käyttötaloutta ja investointeja sekä kaupungin tuloslaskelmaosaa koskevista toimenpiteistä vuodelle 2027 asti.

Kaupungin talousarviokehyksen mukaan aiemmin hyväksytty tuottavuus- ja tasapaino-ohjelma ja sen sisältämät toimenpiteet eivät yksistään kykene saamaan kaupungin taloutta tasapainoon tulevana vuosina. Kaupungin kustannusrakennetta, menojen tasoa sekä investointeja on kyettävä tarkastelemaan säännöllisesti jo nyt tulevan talousarvion laadinnan yhteydessä sekä myös tulevana vuosina. Palveluntuotannossa ja toiminnan kehittämisessä ohjaavana tekijänä talousarvion laadinnassa on tuottavuuden ja tehokkuuden parantaminen sekä palveluntuotannon mitoittaminen pääosin vain lakien, asetusten ja normien mukaiselle tasolle.

Talousarviotulot

Kokonaistuloja tarkistetaan siltä osin kuin maksujen perusteet ovat muuttuneet. Kaupungin päätösvallassa olevat maksut ja taksat tulee tarkistaa säännöllisesti, mutta vähintään vuosittain. Laista ja asetuksista määräytyvät maksut ja taksat tarkistetaan aina säädösten muuttuessa.

Talousarviovalmistelun lähtökohtana on, että liikelaitosten tuloutukset kaupungille säilyvät tavanomaisella tasolla ja konserniyhtiöiden tuloutustavoitetta nostetaan kaupungin talouden tasapaino- ja tuottavuusohjelman 2024–2027 mukaisesti.

Talousarviomenot

Talousarviokehyksessä on ennakoitu, että kunta-alan menot kehittyvät pääosin kuntatalousohjelman mukaisesti ja inflaatio säilyy kohtuullisella tasolla. Taloussuunnitelmassa on lisäksi huomioitu työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset vuosille 2026–2028. Talousarviovuoteen 2026 kohdistuvat muutokset sekä talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelman toimenpiteet huomioiden kaupungin toimintakulujen kasvu talousarviokehyksessä on noin 1,1 prosenttia verrattuna tilinpäätösennusteeseen 2025.

Investoinnit

Ensi vuoden nettoinvestoinnit ovat talousarviokehyksessä noin 55 miljoonaa euroa. Talonrakennushankkeisiin on varattu 30 miljoonaa euroa ja kaupunki-infran rakentamiseen 21 miljoonaa euroa sisältäen mm. Kokkonniemen liikuntakeskushankkeen investoinnit.

Verorahoitus

Kunnallisveron tuotoksi vuodelle 2026 on arvioitu noin 103 miljoonaa euroa. Kaupungin kunnallisveroprosenttiin 7,1 ei esitetä muutoksia talousarviokehyksessä.

Kaupungin yhteisöveron tuotto on vaihdellut voimakkaasti viime vuosina sekä kuntasektorin jako-osuusmuutosten takia että Porvoon kaupungin oman jako-osuuden takia. Kaupungin jakso-osuus määräytyy pitkälti Kilpilahden yritysklusterin tuloskehityksen mukaisesti. Vuoden 2026 yhteisöveron tuoton arvioidaan laskevan noin 26 miljoonaan euroon.

Kiinteistöveron tuotto kasvaa hieman vuosittain ja on noin 19 miljoonaa euroa vuonna 2026.

Valtionosuustuloiksi arvioidaan 50 miljoonaa euroa. Tuottoarvio perustuu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton keväällä julkaistuihin laskelmiin.

Talousarviokehyksen tasapaino

Kaupungin lainakanta on heikkenevän taloustilanteen ja kasvavien investointien myötä kääntymässä jyrkkään kasvuun vuodesta 2026 alkaen. Kehyksen mukainen kaupungin alijäämä vuodelle 2026 on noin 3 miljoonaa euroa. Kehykseen sisältyvät suunnitelmavuodet 2027–2028 ovat myös alijäämäisiä, jolloin kaupungin kumulatiivinen alijäämä vuosina 2026–2028 on talousarviokehyksen mukaan noin 40 miljoonaa euroa.

Liitteet:

Talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimissuunnitelma 2026–2028

Talousarviokehys vuodeksi 2026

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy vuosien 2026–2028 talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimissuunnitelmaan ja talousarviokehyksen vuodeksi 2026 sekä lähettää talousarviokehyksen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.